

ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОТВРАТИЯВАНЕ И САНКЦИОНИРАНЕ НА ИЗПИТНИ ИЗМАМИ И ПЛАГИАТСТВО

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящите Правила регламентират процедурите за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плахиатство от страна на студентите и докторантите в Медицински университет – Плевен /МУ-Плевен/ по време на различните форми за текущ и заключителен контрол /изпит/, както на редовната, така и на поправителната и ликвидационната изпитна сесия, съгласно чл. 44, ал. 2 и ал. 3 от Закона за висшето образование.

(2) Правилата се отнасят и за образователната и научна степен „доктор” в редовна и задочна форма на обучение и на самостоятелна подготовка.

II. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТУДЕНТИТЕ И ДОКТОРАНТИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТВАНЕ

Чл. 2. По време на провеждане на писменото изпитване студентите и докторантите са длъжни да спазват следните изисквания:

(1) Личните вещи, които не са необходими по време на изпита, се поставят на място в залата, посочено от преподавателя.

(2) Студентите и докторантите имат достъп до лични вещи като документ за самоличност, лекарства, вода.

(3) По преценка на преподавателя някои лични вещи, които създават условия за измама, могат да бъдат забранени за ползване, а достъпът на студентите до тях да бъде ограничен.

(4) По време на писменото изпитване не се разрешава ползването и достъпът до следните предмети:

1. учебни материали (*учебници, сборници, ръководства, наръчници, справочници и други учебни пособия*), освен ако преподавателят изрично не е разрешил това;

2. преносими компютри, таблети, както и всякакви други електронни устройства, използвани като средства за съхранение и възпроизвеждане на текст, звук и образ, освен ако преподавателят не е разрешил ползването на подобни устройства, необходими за конкретния случаи;

3. мобилни телефони, хендсфри, слушалки и други технически средства за комуникация;

4. други нерегламентирани помощни предмети и материали, които не са разрешени от преподавателя и нямат отношение към провеждането на изпита.

(5) При заявен отказ за изпитване от страна на студента и докторанта, същият може да напусне залата, не по-рано от петнадесет минути след началото на изпита.

III. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ

Чл. 3. (1) Преподавателите трябва да създадат условия, които не толерират и не поощряват плахиатство и измами от страна на студентите и докторантите при явяване на писмено изпитване за проверка на знанията и уменията им.

(2) Преподавателите нямат право по време на провеждане на изпитните процедури да четат вестници, книги, както и да разговарят по мобилни устройства и/или с други колеги в залата и извън нея, в която се провежда изпитната процедура.

Чл. 4. Преподавателите са задължени да следят за изпълнение на условията по чл. 2 от настоящите правила и процедури.

IV. УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКАЗВАНЕ НА ИЗПИТНА ИЗМАМА

Чл. 5. Като изпитна измама от страна на студентите и докторантите при явяване на писмено изпитване се класифицират следните действия:

1. употреба без разрешение от преподавателя на някои от забранените в чл.2, ал.4 предмети и устройства;
2. преписване или опит за преписване по време на писменото изпитване за проверка на знанията и уменията на студентите и докторантите;
3. подсказване по време на писменото изпитване;
4. облагодетелстване на студентите и докторантите или поставянето им при субективни условия, в т.ч. ходатайства за вземане на изпит от страна на преподаватели или други заинтересовани лица;
5. ако се установи, че вместо студента/докторанта се явява друго лице;
6. ако студентът/докторантът говори по време на писменото изпитване;
7. при установяване на фалшифициране и подмяна на изпитни резултати;
8. при установяване на фалшифициране, укриване, подправяне на документи, попълване на неверни данни и други документни измами;
9. при неразрешено изнасяне и разпространяване на изпитни материали.

Чл. 6. (1) Установяването на изпитна измама се осъществява в деня на писменото изпитване от изпитващия преподавател в присъствието на останалите студенти/докторанти.

(2) В случай на измама, опит за измама или за възпрепятстване на провеждането на писменото изпитване, оценяващият екип оформя писмен протокол, подписан от членовете на оценяващия екип, от уличения в измама, опит за измама или за възпрепятстване на провеждането на писменото изпитване студент/докторант и от двама свидетели. При отказ на студента/докторанта да подпише протокола, двама свидетели удостоверяват отказа му със своите подписи.

(3) Протоколът по ал.2 се представя на Декана на съответния факултет или

Директора на колежа/филиала/ департамента. Решенията на последния се връчват на нарушителя лично срещу подпись и се отразяват в нарочен регистър, поддържан в студентските канцеларии.

V. ФОРМИ НА ПЛАГИАТСТВО.

Чл. 7. Под „плахиатство“ се разбира неправомерното използване на работата на друг автор и представянето ѝ като своя. Плахиатството включва използване на фрази, клаузи, изречения, параграфи, или по-дълги откъси от публикувани или непубликувани работи, вкл. от интернет, без цитиране на източника.

Чл. 8. (1) Формите на плахиатство биват:

1. Директно цитиране на текст, данни, илюстрации, таблици и други научни резултати, без позоваване на източника;

2. Копиране на раздели от книги, публикации, доклади, монографии, дисертации и научни тези без подходящо цитиране;

3. Кражба на идеи, задачи, експериментални постановки или резултати;

4. Използване на параграфи от работа на друг автор, без позоваване;

5. Използване идеите на някой друг автор, без да се цитира първоизточника;

6. Копиране и вмъкване на текстове от интернет или онлайн източник и представяне като собствена работа, без да се дава правилна препратка (цитиране).

(2) Според вида и степента на използвани форми, плахиатство се определят и съответните нива:

1. Ниско ниво на плахиатство е налично, когато в резултат на небрежност или без намерение за измама, приликата между документите е незначителна.

2. Средно ниво на плахиатство е налично, когато се установят пропуски, като напр. неподходящо цитиране или копиране само на няколко параграфа и сходството в документите е извън критичните граници.

3. Високо ниво на плахиатство е налично, което е установен и обективно доказан (от отчета за плахиатство) умишлен и планиран опит за копиране на работата на друг автор; или голямо количество данни, взети от работа на друг автор; или източник на данни за копиране и др. и е безспорно доказано намерението за измама.

Чл. 9. Под „самоплахиатство“ се разбира копиране или възпроизвеждане цялостно или от части на собствена публикувана работа, без да се дава точна препратка към тази работа.

VI. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО

Чл. 10. В МУ-Плевен се извършва превантивна работа за избягване на плахиатство, която включва участие на студентите и докторантите в семинари и/или електронни курсове за запознаване с практиката за цитиране и избягване на плахиатство.

Чл. 11. Достъп до инструменти за откриване на плахиатство

(1) С цел да се подпомогнат студентите, докторантите и преподавателите в

проверката за предотвратяване на плахиатство, МУ-Плевен регламентира и осигурява използването на специализиран софтуер за разкриване на плахиатство (напр. Plagiarism Detection Software iThenticate®, <http://www.ithenticate.com/> или друг подобен такъв).

(2) Научните ръководители на студентите или докторантите имат свободен достъп до посочения в чл. 12, ал. 1 софтуер за разкриване на плахиатство при провеждане на предварителна проверка на дипломните/дисертационните работи.

Чл. 12. За избягване на плахиатството следва винаги да се дава дължимото на оригиналния автор(-и) и да се прави правилно и точно цитиране и позоваване, като следва да се поставя текста в кавички, в случай на дословно цитиране.

VII. УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКАЗВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО

Чл. 13. Откриване на плахиатство в дипломни работи

(1) При предаване на дипломната си работа дипломантът задължително представя на научния си ръководител собственоръчно подписана собственоръчно декларация, че е автор на текста.

(2) С решение на Катедрения съвет се проверят за плахиатство всички дипломни работи, със специализирани софтуерно чл. 12, ал. 1 от тези правила.

(3) Научните ръководители на избраните дипломни работи извършват проверка и изготвят отчет за верификация, генериран от софтуера за разкриване на плахиатство, който представлят на ръководителя на катедра.

(4) Изключването по време на извършване на проверката за плахиатство трябва да е съобразено с особеностите на използвания софтуер, напр.: цитати, библиография, общоизвестни словосъчетания в езика, малки съвпадения до 10 думи, малко подобие под 1%, математически формули, методи за анализ, имена на институции, катедри и др.

(5) При отсъствие на плахиатство, дипломантът се допуска до процедура защита.

Чл. 14. Откриване на плахиатство в дисертационни трудове

(1) При предаване на дисертационния си труд докторантът задължително представя на научния си ръководител собственоръчно подписана Декларация (Приложение 2), че е автор на текста. Същото се отнася и за хабилитираните лица, представящи за обсъждане пред научно жури своя дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“.

(2) Научният ръководител на докторанта извършва проверка и изготвя отчет за верификация, генериран от софтуера за разкриване на плахиатство и представя събраната информация на ръководителя на катедра.

(3) Изключването по време на извършване на проверката за плахиатство се извършва по реда на чл.13, ал.4 от тези процедурни правила.

(4) В случай на отсъствие на плахиатство, докторантът или хабилитираното лице, представяще дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ се допускат до процедура за защита.

VIII. САНКЦИИ ПРИ УСТАНОВЯВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО. ПРОЦЕДУРА ЗА ДЕЙСТВИЕ.

Чл. 15. При установяване на изпитна измама или плахиатство от страна на студентите/докторантите при явяване на писмено изпитване се налагат следните санкции:

1. анулиране на изпита;
2. незачитане на представените материали в резултат на установено плахиатство;
3. предупреждение за отстраняване от МУ-Плевен за определен срок от време;
4. отстраняване от МУ-Плевен при повторно подобно провинение в съответствие с разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен.

Чл. 16. (1) При налагане на санкциите се спазват следните принципи:

1. Санкциите се налагат с цел да се предотврати извършването на подобни нови нарушения.
2. Тежестта на санкцията трябва да съответства на тежестта на извършеното нарушение.
3. За едно конкретно нарушение може да бъде наложено само едно наказание.
4. Могат да бъдат налагани само тези санкции, които са предвидени в нормативен акт или в тези правила и процедури.

(2) Санкциите се налагат в двуседмичен срок от установяване на съответното нарушение.

Чл. 17. При установено плахиатство се предприемат следните действия:

(1) Ако в проекта на дипломната работа/дисертационния труд се установи плахиатство се докладва на ръководителя на катедрата. По негова инициатива катедреният съвет провежда среща със студента/докторанта и се запознава с неговата позиция по случая.

(2) В резултат на изслушването Катедреният съвет представя своите препоръки, вземайки предвид следното:

(а) При сходството между документите, което е в границите на не повече от 20% се зачитат някои оригинални научни резултати на автора (студента/ докторанта). Отчита се дали всички оригинални източници са коректно цитирани. Сходството не е от такъв характер, че директно да засяга оригиналните заключения на научното изследване. Стига се до заключението, че по-нататъшни действия не са необходими и може да се разреши на студента/докторанта да представи дипломната си работа/ дисертационния си труд.

(б) При проявено съмнение за самоплахиатство, в резултат на проверката се на работата на студента/докторанта, се уточняват статиите, които са били публикувани от докторанта във връзка с работата по дисертацията. Провежда се повторна проверка чрез софтуера за проверка на плахиатство, указан в чл. 12, ал. 1 от тези правила, при която от проверката се изключват само тези публикации. Изисква се студентът/докторантът да представи отново работата след извършване на коректно цитиране. Ако публикуваната работа е в съавторство с други автори, студентът/докторантът трябва да представи писмо за съгласие от съавтора (-ите), че му разрешават да използва работата в своята дисертация.

(в) При ниско ниво на плахиатство, което е в резултат на небрежност или без намерение за измама и приликата между документите е незначителна, на студента/докторанта се разрешава да представи отново работата си след прилагане на подходящо цитиране.

(г) При средно ниво на плагиатство, когато се установят пропуски, като напр. неподходящо цитиране или копиране само на няколко параграфа се отчита, че намерението за измама е много ниско и може да се дължи на липса на информация. Сходството в документите е извън критичните граници. В този случай на автора може да бъде позволено да представи отново своята работа с подходящо цитиране и с предупреждение да не повтаря отново грешката си.

(д) При високо ниво на плагиатство, което е установен е обективно доказан (от отчета за плагиатство) умишлен и планиран опит за копиране на работата на друг автор; или голямо количество данни, взети от работа на друг автор; или източник на данни за копиране и др. и е безспорно доказано намерението за измама, студентът се отстранява за определен срок посочен в чл. 92 от Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен, а на докторанта се налагат санкции по реда на ЗВО и други нормативни актове.

(е) Процедурата за действие и санкции при установяване на плагиатство в дипломни работи завършва не по-късно от 7 дни преди срока за предаване на дипломната работа в специализиращата катедра.

(ж) Процедурата за действие и санкциите при установяване на плагиатство в дисертационни работи завършва не по-късно от 3 дни преди научният ръководител да прецени готовността за защита на дисертационния труд.

(з) При доказано плагиатство в дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“, ръководителят на катедрата докладва на Ректора на МУ-Плевен и провинилото се лице се освобождава от длъжност, съгласно разпоредбата на чл. 58, ал.1, т. 4 от Закона за висше образование.

Чл. 18. Санкциите, предвидени в чл. 17, ал.2, буква „д“ и буква „з“, се налагат със заповед на Ректора по предложение на преподавателя, установил неправомерното действие от страна на студентите/докторантите.

IV. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите Правила влизат в сила от учебната 2017/2018 г.

§ 2. Настоящите правила са приети на заседание на Академичния съвет на МУ-Плевен с **Протокол № 3 от 03.07.2017 г.**